





Баатар багшлага ажаллаар суурьхан. Эх оройноого эгэн дээд хайраа—Социалист Ажал Гэрийн эрэгдэ хүртэн солото хууудыг Сэлэнгэ бин. Тэдэнэй тоодо Галуута-Нуурай шахтер Гармажап Дабевич Түчинов, Карл Марксын нэрэмжит колхозой наалин Пылжит Балчиновна Жалсанова, энэ колхоздо хори гаран жэлдэ түрүүлгшээр хүдэлэн Жамс Балчинович Ванкеев ороно.

Г.Ж. Д. ТУЧИНОВ —Галуута-Нуурай 7/8 шахтын нүхэ малгагшадар бригадын бригадир, Социалист Ажал Гэрийн.



оролдоно. Манай бригада агууехэ багшын ойн үзэр хүртээр 5 жэлдэ тусгай дүүргэжэ ажиллалтай, дүүргэжэ ажиллалтай. Энэ жэл бэрхшээл тэй унагтай газаран нүхэ малгажа байбади. Хөдө тинжмэе наань, Федя Нурулин, Владимир Скрынников, Владимир Баннов, Василий Бурлаков гэдэг дүрбэн нүхэдөө бүүхэ бархшээлүүдэ дабан гарабади. Гурбан харын туршада 120 метр ута нүхэ малгажа, даабара 20 метрээр үлүүхэди. Энэманай манай ажалай бэлэг болохо юм.

—Хори гаран жэлдэ шахтын нүхэ малгажа хүдэлмэрдэ ажалла. Минин хэбэн ажалла парти, правительстванай үндэрөөр сэгнэжэ, 1959 ондо Социалист Ажал Гэрийн болгоно. 4 үхүүбүүтэй, булта эрдэм номло хуража байна. Ленин багшын, манай партинын тоогоон Совет засагшад ашаар нимэ эхэ сол жаргал элдэжэ байоо тэмдэглэхэ гэжэ набди. Мүнөө ашата байхдаа, ажалай шэнэ багшынгаа 100 жэлдэ амжалта туйла хэбэ

Сэлэнгын колхоз, совхозууд ажалша бүхэриг наалиндаараа суурьхаар үннэй. Гушаад оной үзэр Совет гүрэнэй түрүүшын орденуудта хүртэгшэдэ дунда Сэлэнгын суута наалин Долгоржап Балчиновна Эрдэниева байна юм. Тэрэ Ленинэй орденээр шагнагдаа нэн. Мүнөөшэ энэ аймагай бэрхэ наалинда республика доторо эрхилжэ ябана. Сэлэнгын совхозой наалин Надежда Лазаревна Талвакина нэдондо үнэн бүриөө 5656 килограмм, Химин совхозой—Няня Петровна Цыденжапова—4806 килограмм ху наажа абанна байна.

Н. Л. ТАДВАШКИНА —Ажал Улаан Гуй орденээр шагнагдаа, Сэлэнгын совхозой наалин.



нилограмм ху нааха гэжэ үгээс үгөө нэм. Унгэрэн ямар, февраль нарануудта даан 19 үнэдэйшэ тус бүриөөн 834 килограмм ху наажааб. Шэнэ тугаллаан үнэдэ залхуурангүйгээр оло дахин наажа, үнэн бүрингөө шэмс харалсаа, тэжээлэнь ху ба а р л а н үгөөд, нэгэншэ үнэ ху байруулангүйгээр, бултэнь үбэлдөө тугаллахаар үржүүлбэл, хүн эхэ наагдаха гэжэ найданаб.

Бүүлэй гарбан жэлдэ таршада жэлдэ үнэн бүриөө тугал үнэеэ 5 мянга гаран килограмм ху наажа байна. Нимэ эхэ ху нааха гэжэ үрдэнэ наагдаагшгүй байха. Манай агууехэ багша В. И. Ленинэй түрөөр 100 жэлдэ ойн хүндэлдэ нэдондо нойнхондо дутууд ху наажа наагадаб. Тингэбшэ энэ жэл үблэ, нэмэтэ тэжээлээ ху наажа, байгша ондо мөр байнааа хараада үнэн бүриөө 5100

НАЛБАРАН ХҮГЖЭНЭН ЖЭЛНҮҮД

С О В Е Т засагай жэлүүдэ экономико болон соёл гэгээрлээ хүжөөхэ талаар амжагай ажаллад нилээд амжалта туйла. Революцин урда тээ эндэхид харанх мууха, үргэлжэдөө тооний ном бэлгэ мэдэхгүй, тулгуур тулга байдалтай, барга бирагүдхэй мал ажалтай байхан юм. Харин мүнөө аймагай хүжгэоний хүдөө ажажытай, томо промышленносттай, соёл гэгээрэлд, худалдаа наймаанай, медицинсэ олон эмхи зургаануудтай болохой.

Эхэ ороноо индустриин хүсэндэ оруулжа, хүдөө ажажыгаа хамтаруулжа Ленинскэ программын бэлүүлэгдэһэй ашаар аймагайнай үйлдэбэриин хүсэн тургоор уража, экономическа болон соёл гэгээрэлд гэгэдэл бөгони болзортө усадхагдабан байха юм.

Хоонон байхан талада промышленно томо предпритиунуд доодо. Байгалингаа баалигыс элдэжэ захалаа нэмди. Тингэжэ 1938 ондо Галуута нуурай дэргэдэ түрүүшын шулуун нүхрэй нэй уурхай нэгдэлэ бэлэй. Шулуун нүхрэй малтан абалга жэлдэ нэй жэл бүри дээшлэнэ. Хэрбээ 1938 ондо энди миль 3.2 мянган тоно нүхрэн малтагдабан байба, 1989 ондо тэрэтайн 1 миллион 127 мянган тонодо хүрөө. Нүхрэй малтаха хүдэлгэри ойнхожоруулдажа, ажалша мэргэн шахтерүүд олоор урған гараа.

промхозуудта горитой хүдэлмэри хэгдэхэй. Ардасанай лес-промхоздо отологондон модонудууде ута заидан модо хэрэгтэ лэпэлдэ абуулжа түрүү тэжээлэй хэрэглэгдэнэ. Галуута-Нуурай леспромхозой доодо модо, модо тайраха цех үргэлжэдөө ойнхожоруулдаганхай.

Мүнөө үедэ аймагай хүжгэн болон эдөө хоолой промышленностин предпритиунуудаар олон болохой. Тэдэнэй дунда Гусинозерскын өдөллой фабрика эхээн хуури эзлэнэ. Энэ коллектив хэдэн жэл уудагаар үйлдэбэриингөө тусб, содианс уялануудаа амжалтатайгаар дүүргэнэ. Энди эд хэрэгсэлүүдэ алмаха, шэнэ продукци гаргажа хурахан хүдөө бараг тэмсэнэ. Жэшэнь, нэдондо хубсаа асэхэдэе түрүү арга хэрэгсэлэй ашаар 28 мянган дүрбэлэ метр буд алмаа гэжэ гу, али энэй 50.7 мянган түхэриг сэнэй. 21 зүйлэй шэнэ түхэлэй хубсаа өжө хураа, тусбөө гадуур 94.7 мянган түхэриг хубсаа худаллаа. 1989 оной дүрбэдэй квартал дунгөөр фабрикийн коллективтэ КПСС-эй райкомой, аймгүсэдкомой дамжуулын Улаан түр барюулагдаа.

Хүдөө ажажын продукци буйлуудад предпритиунуудтай тоодо Гусинозерскын хилэмэний 4-дэй завод ороно. Тус завод аймагай арал зонин хилэмэ, бүүхэлээр хангажа байдаг. Унгэрлээ жэлдэ энэ коллектив 5.501 тоно хилэмэ, бүүхэлэ баржа гаргабан байна. Нэдондо энэ завод үргэлжэдөө, сүтхэхэ болон бусад жажэ үйлдүүдэе бариха шэнэ цех нэгдэлэ нэн.

Арал зоний эрилтэ ба ака-хуудалтай хэрэглэмжэ хангадаг комбинат, тэрлэй Тольхой, НовоСеленгинск нууриундхэй, Селен-Дума, Гусиноо Озеро тосконуудтай табгууд эхэ юмжэ хэнэ. Бахан эндэ хубсаа уаха, химическэ аргаар хубсаа сэрбэлжэ, буудах предприти аналгадала оруулдага.

А И М А Г А Й хүдөө ажажын хүжээлээ тухай хэлэхэдэ, манай колхоз, совхозуудай туйлаан эхэ амжалтанууд, мүнөө усыннь хуудал байдал Ленинскэ кооперативна тусбэй бодото

бэлэл гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хүдөө ажажыда болон эхэ хубилалтанууде гэршлэхэ баримтанууд заханаа. Даб дээр хүдөө ажажын үйлдэбэрине ойнхожоруулга хаража үзэе. Хэрбээ 1925 ондо манай аймаг орой нэгэ колесно трактортой байхан наа, мүнөө 476 трактортой, 235 комбайн болон хүдөө ажажын бусад техникээр баян. Трактор, машинанууде олоор хэрэглэдэг болохой ашаар таряалан нилээд үргэдхэгдэжэ, орооно таряан эхээр абтадаг боло.

Мал ажал — хүдөө ажажынай гол налбари гэшэ. Унгэрлээ жэлдэ хэдэн ган гацуур болоошэ наань, аймагай ажажынууд гүрэндэ 1968 онойхиноо 1950 центнерээр эхэ маха, 515 центнер дээрүүр нооно хуудалдан байна. Тингэжэ аймагай гүрэндэ маха, нооно тушааха жэлдэ тусбэ үлүүдэн юм.

Хүдлэй жэлүүдтэ түрүүшынхэ нэдондо аймагай гүрэндэ ху худалдаха тусбөө дүүргэгүй үлэе, Зүгөөр аймагай олонхи ажажынууд гүрэндэ ху тушааха даабара 1969 ондо амжалтатайгаар бэлүүлээ. Ойн багшта жэлдэ үрда тээ дэлгэрэн мүри-сөөндэ XX партсездын нэрэмжэтэ колхоз эрхилдэжэ гарваа. Мүн Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд, Сэлэнгын, Химин совхозууд мал ажалдай продукци үүдэ гүрэндэ тушааха тусбөө үлүүдэн дүүргэ. Ху худалдаха тусбөө «Эрдэм», Тельманэй нэрэмжэтэ колхозууд дүүргэгүй үлэжэ, аймага нилээд гэгдэри татабан байха юм.

Үнэдэй ху шэмэ дээшлэлтэ хэ, ху эхээр нааха арга болжонунд маандала гүйсэд бин. Энэниие манай түрүү, суута солото наалинд гэршлэжэ үгэнэ. Хэрбээ нэдондо аймагай ажажынууд бүхэ дээрэ үнэн бүриөө 1990 нилограмм ху наахан байба, түрүү наалинда Талвакина, Цыденжапова, Буджалова, Гомбөө гэгшэд үнэн бүриөө 4545—5656 нилограмм ху абанна байна бшуу.

Эгэн олоо оршо эхэтэй, экономическа ашаг үрэтэй налбаримай хонин ажал болон. Мүнөө үедэ аймагай ажажынуудай бүхэ мүнгэн олоо оршын 60—65 проценти хонин ажалнаа ороно. Хүдлэй 4 жэлдэ туршада XX партсездын, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд, Сэлэнгын совхоз хонидойгоо тоо нилээд ойнхожоруулжа шадаа. Хонидой тоо толгойн олошорхо бүри үлүүтэриг найжаруулагдана, ашаг шэмэ үгэлгэн дээшлэнэ. Хүдлэй 4 жэлдэ туршада нооно абалга 24,2 проценти нооно тушаала 29 процентиээр эхэ болоо.

Хониде үсхэрбэрлэхэ нооно эхээр абадаг болохо хэрэгта манай түрүү конишод Бульд Бан-Имэ нэрэтэй очерк 1854 ондо «Вестник естественных наук» гэжэ журналда толлодогдо бэлэй. Тэрэниие Селенгинскдэ ажахануан декабрист Николай Александрович Бестужев бэлэнэн юм.

Зуу гаран жэлдэ үнэгэрэд байхдаа энэ бонжые уншажа нуухада угаа нонирхолтой байба. Илангала хаанта засагай үедэ «ажал-ша-малина, уахансар, сартаа дүйтэй» (П. Бестужевэй бэлэнээр) буряад ардайн харанх мууха, соёлой талаар гэгдэнги, ламын шажанын хорото набарта баригдажа байһанын, олонхи зоний үгэтэй ядуу нууадын энээн соошоошэ элнээр харгадана.

«Цыльба эрхэ үнэгэрэд ябахдаа... Нэгэ хүтэл дээрэ хони адуулаха абанан басагантай үлээбди, тэрэ сартаа арла мунжажа яба, тинжэ нуужуудээр тэдэ хээрэ гаридгэсүй Минин Инахада, тэрэнэй хирэ дасаары хэди налбарты эвжэ тухайлар. Энэжэй элнээр шарайтай, Буряадай ётогойл Венера хатан байшоо. Нимэ зохио эхэнэрүүдэ дайралдага».

«Унхөөр, буряадуудта хэди дунгайныи наа энэ ардайд хэди уахансар, Сигурин ородуудна олоо талаараа үлүүшэ наань, яхи ардагш наань байһыне тэмдэглэнэ».

Нэгэ үгэтэй айлда орононо Н. Бестужев нэгжэ бэшэ. «Бурханайшэ шэрээгү, сүндүүшэсүй, ороньшэгү; элдэ соор-дэе малаар андалдаа, гэрлээгүэй ябадаа энэ хирса буряад үсөөншэ гүй».

«Уахан Бодоошөр айтаа, буряадууд, минн бунд тургэлэнэй бүхэ пилтангай алин гэсэнэ».

Эдэ наанжунуудай буряад ажаханууд, Галуута нуурай буряад тойронойгоо нүхрэй шэнэ байба. Денбарин нэн энэ байдал уудаан хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын тэлдэрээр гэгэн гарган нийм байгуулаха замда гарыгүрэн тусуудай сааган зоние ажжа таряалан буряад энэ нүхрэй шэнэ хуудажай туршада, Агууриин хубсхалдай болохо хубилагуй байһанын хуудажай буряад жэлдэ гэгдэнгэ, харанх мууха гүрэндэ манай багша В. И. Ленин сурталаар, коммунист партинын т





**Улаан-Удын нарин-сэм-бын фабрикын культурын байшан соо мартын 21-дэ, «Балта хадурай барсаан» гэгэн залуушуулай слёт боло. Октябрска районы промышленна предприятинуудай, Улаан-Удын аймагай колхоз, совхозуудай 300-гаад залуу түлөөлөгшэдэй хабаадгалтайгаар үнэргэгдээн энэ слёт тухай манай газетын корреспондентын репортаж эндэ толлогдоно.**

**РЕПОРТАЖ**

**ЗАЛУУШУУЛАЙ СЛЁТ ДЭЭРЭНЭЭ**

**НЭРЭШНИ АРЮУН, АЖАЛШНИ АЛДАРТАЙ**



«Маяк» колхозой хаалишан М. Чистякова.



Улаан-Удын мяха-консервын комбинадайд хүдэлмэришэн В. И. Немочин.

Мүнөөдөр эндэ шини үетэн, саауутан—залуу токар, слесарь—залуу хаалишад, хоншоод, механикаторнууд! Үйлэдбэри дээрэ комсомолшуд, залуушуулай алдар нэрэ суурхана, таанадай габянагаар бүхү совет араднай омогорхоно. Комсомол—шини ажал хэрэг үетэн нүхэдтөшнэй хайхан замай жэшэ болон!

**Залуушуул!** Өөрингөө нэрэ солые хүндэлгэти, мэргэжэлээрэ омогорхоты, ажал дээрэ нүхэдтөө туналалсажа ябагты—эзнэйнэйнэй түлөө партинай, арадзоннай баясан магтадаг лэ. Энэ ударшые хүдэлмэришэд, таряашадай залуу түлөөлөгшэдэй «Балта, хадурай барсаан» гэгэн слёт дээрэ комсомолшуд, залуушуулай хайхан хэрэгэй магтаал соностоно. Энэ слэдые КПСС-эй Октябрска районы нэгдэхди секретарь нүхэр А. Д. Чухачев амаршалгын гүгэ хэлэжэ нэгээ.

Слёт дээрэ залуушуулай түлөөлөгшөдэй рапортууд соностоно. Улаан-Удын аймагай колхоз, совхозуудай комсомолшуд болон залуушуулай В. И. Лениний дүрлөөр 100 жэлэй алдарт ойдэ дэлгэрэн социализм мурсыондэ ямарнаар хабаадсажа байһан тухайн В.ЛКСМ-эй райкомой нэгдэхди секретарь Сергей Лумбунов түрүүлэн элнэжэ.

Хүдөөгэй залуушуулай хэвн, бүтээлэсэн хүдэлмэри ехэ. Аймаг дотор хоёр зуу гаран залуу машилал, дүрбэн зуу гаран механикатор ленинскэ шалгалта барина, аялалгаага амжалтаар Ильичэй түрбэн ударшые угтахаяа байна. Гаалишад дунда дэлгэрэн социализм мурсыондэ Лениний нэрэмжтэ колхозой комсомол-залуушуулай фермэ түрүү эсрэгдэ гаранхай. Үнэргэн жэлдэ тус фермын коллектив хамта 3177 центнер гэхэ гү, али үеөнэ бүришөө 2147 килограмм буу хаагаа. «Дружба» колхозой Пестеревский комсомол-залуушуулай фермын коллектив хайнаар ажаллажа байна. «Коммунизм» колхозой Володя Ринчинов, «Коммунизм» колхозой хоншон Рима Пурбуева болон бусад аймагайгаа түрүүлүүдэй

тоодо ороно. Лениний нэрэмжтэ колхоздо олохон залуушуул гахайн фермэдэ амжалтатгайгаар хүдэлжэ байдаг.

Партингаа, комсомолойноо уряагаар хүдөөгэй залуушуул техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэе. Мүнөө үедэ колхоз, совхозууднаа 50 гаран хубууд, басагад техническэ мэргэжэлэй училищидэ буража, механикаторнууд болохоой түлөөлөгшөдэй энэ жэлдэ комсомолой түлөөнөөр 75 комсомолшуд, тэрэ тоодо хорин басагад училищидэ элнэгдэжэ тракторист, комбайнерай мэргэжэлтэй болох.

Ноёхоной дунда хургуул дүүргэсхөдэй үүсхэл аймаг дотор үргэсхөдэй дэбжэлгээнэ. Мүнөө жэлдэ арбан класс дүүргэсэн зуугаад хурганшад түрэл нотагуудта ажал лаха гэжэ шиндэнхэй. Иара гаран хубууд, басагад мал ажал дээрэ хүдэлжэ юм.

Залуушуулай слёт дээрэ ВЛКСМ-эй Октябрска райкомой Раднаев элнэжэхэдэ, районийнгоо промышленна предприятинуудай комсомолшуд, залуушуулай ажалтайгаа туйлалтаар омогорхоно, хүдөөгэй залуу үетэнэй холбоо барисаагаа улам хайрааруулажа байһан тухай дэлгэрэнгээр хэлэб.

Үнэргэн жэлдэ Улаан-Удын Октябрска районы промышленна предприятинуудай коллективүүд даабаряа үлүүлэн дүүргэсэн, түсэбөө гадуур миллион шахуу түхэрэнэй продукция гуриндоо худалданай. Энэ хэрэгтэ залуушуулай хубита ехэ байгаа. Алхалай бүтээлэ хүдэлмэришэдэ илгээнэ комсомолшуд эдэбхитэйгээр хабаадана. Залуу хүдэлмэришэд нэгдөндө үрлэн шаркуулгын 210 дурадал үйлдэбэрдэ нэбтэрүүлжэ, 150 мянган түхэриг мүнэгэ арьбалаа. Гүхэдэе ажаллажа байһан 2600 хубууд, басагадэй мянга шахуун коммунис ёно заншалаар хүмүүжүүлэгдэжэ, ажалай ударнигууд болонхой. Городой залуу үетэн Ильичэй алдарт ойдэ угтуулан, ленинскэ шалгалтаа дүргөөр хабаадсажа, хүдэлмэришэ жэшэ харуулаа. Үйлдбэринэй халбаринуудта хүдэлдэг залуу хүдэлмэришэд комсомолой

эсрэгдэ олоороо жагсажа, ажал хүдэлмэри дээрэ алдаршана. Нэгдөндөи январь барһааа хойшо 1500 гаран хубууд, басагад комсомолодо ороо.

Городой залуушуул хүдөөгэй ажал хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадсадаг болонхой. Нэгдөндө малай үбэлжэлгын үедэ 150 гаран залуушуул хуеэ гаража, колхоз, совхозуудта хондой түл абалсанан байгаа. Үбнэ, таряа хурялгын үедэ 1500 шахуу хубууд, басагад хуеэ нотагуудта ажаллаа. Городой залуушуулай хүдөөгэй ажал-шадта туналжа байдаг энэ хайн хайхан эрмэлзэлэйн саашааа үргэжэжүүлэгдэхэ байна.

Улаан-Удын аймагай колхоз, совхозуудай, Октябрска районы промышленна предприятинуудай залуу хүдэлмэришэдэй слэдые республикийнэй нислэжэй пионерууд амаршала. Улаан-Удын ВЛКСМ-эй Улаан-Удын райкомой секретарь нүхэр И. Я. Сыцугтэ үгэ үгэжэ, тэрэ партини райкомой бюро болон аймгүсэдкомой үмнэсөө залуушуудта амаршала хургээ.

Улаан-Удын Лениний ордендо мяха-консервын комбинадайд суута хүдэлмэришэн, СССР-эй Верховно Советэй депутат нүхэр В. И. Немочин хүдэлмэришэд ба таряашадэй залуу түлөөлөгшөдэй районийнгоо бүхү хүдэлмэришэдэй зүгөө амаршалажа, залуун зүрхэнэй үгөөр залуушуудта хандба. Хүдөө ажалы болон промышленностын хоорондоо таарышагүй холбоотой байһаные, илангааа хуеэ ажалые хүжөөжэ хэрэгтэ залуу хүдэлмэришөдэй ехэ үүргэ дүүргэжэ байһаные тэрэ тэмдэглэсэн байна. Мүн эндэ залуушуулай зүгөө «Маяк» колхозой түрүү хаалишан Мария Чистякова, ПОИШ фабрикын хүдэлмэришэн Леонид Янович, ВЛКСМ-эй обкомой тагтагы даагшын орлогшо Лидия Хартаева гэгшэд үгэ хэлэб.

Слётдо хабаадгалшад В. И. Лениний түрбөөр 100 жэлэй алдарт ойдэ амжалтатгайгаар угтажа, 1970 ондо тусбэ, уялгануудта болзорхоон урид дүргөө гэжэ аймаг, районийнгоо бүхү залуушуулые уряалан хандала-бэшгэ абоба.

**Т. ГАРМАЕВ,**  
манай корр.

**Миний хойто миний Лениний гай**

**ДАЙСАНАЙ АРТИЛЛЕРИИН ДОБТОЛГО ДОР**

Энэ багаар эрээ нэн агаар элнэ тоолоор шэрдүүлжэ хараар. Аглаг байһан тэнгэрин, халаг, арюуниннэй бууража болоо нэн алаг. Оборонын нимые шүдхэрнэй мэдэлэй, Одоошые галаб гэсхөнэй эхилээ гү? Газар тэнгэри хоёр нилээд гайхалан маяг харуулаа нэн нилээд. Артиллерийн номонууд галта шуургаа аймшагтайгаар тудхажа дээрмнай буулгаа. Амхаржа траншейнай, буртаржа нураа. Али нэгэмнай хухараа хүл гараа. Арбан табан минутын сохилто соо аалдхынь хүлээхш хүлнэндөө норосо. Боори, гүбээдэ Гараха, ороходоо бөмбөдуулахш, хүдөөлхш унаһан нүхэдэ. Тэлэхш сабат руу шархатаһан нүхэдэ, телефонной утаһа зуу дахин үдэргөө таһарынь холбохш үгэр тэндэ. Тэхэрхэндэ аюулда дайралдахш заримдаа. Уулаа нэм НП-нэ нэгэтэ эрхөдэе

уран зохиолшо, офицер Михаил Дудинтай. Хошоо, хани үгэнүүдэе андалдаад, хоёр-гурбан шүлэгүүдэе уншалсаад, дайнай бэлдэр тээшэ, гал гэсхэ дабһаа нэмди— урагшаал гэсшэ! Байдаггүйл байлдаанда амар заяан. Байлтайгүй, дайсаңда дүтэлхэдөө, марьяан. Хүсэн түгэлдэр оронши шамдаа хүсэл зоригчо заяажа шадла. Һонор ябахынши түлөө һомон түрэн сэдхэлтэй, һомон шуран бээтэйгээр нутагш хүмүүжүүлэ. Байлалши, хубүүмин, байлдаанда Байлдаанша дорюунаар Орохо хэрэгтэй. Ашата дайшад харана хөрхоор арбан тээсхөн сэрэгшэдэ Анхаралтай харасаар. Эхэ оронш— хуби заянши, энхэ Идэш— ходоодо шамтаһаң, Гэһэн эхын юрөөл шэхэндэм гэмгүйгөөр долгисон дуудалга һэн шэбэнэнээндөл. Хаа-на ухаандаа Оруулхадаа тингаа, харгыдаа нимэрхүү зугаа дабтахаш: Санаар намдаа эрэхэл

хадаш салан боложо зөөлөөр унахаб, уривхан, һаруул, гоё гэртээ урғыхан гэжэ хуринлан уртахаб, жэмаста улаахан хасартай, Даруу, жэгтэйхэн зүрхэнэй долгисной норуу. Найдан байһан сэдхэл тухайн наһашан шамда аятаһан шэбэнэхэл: харахан нюдэтэй хошоотой Даруу, хаа яа бу болыш уруу дурру. Сэхэл хаража эмнэл хадаш сээжэ зүрхэм одоол һаргахал. Уян хөөрхэн уран эхымин, уулан шамтайгаа хэтэдэ жаргахал. Хоштортой, согтой, иддамхан Даруу, хорихон наһатай мивш Даруу. Санаар намдаа эрэхэл хадаш салан боложо урдаш унахаб. Унаган хээрнээ уужан галада урғыхан гэжэ эолгон угтахаб: шамайгаа, эолой оншон, Даруу, шагнажал байгыш дууа Даруу.

**ЭЛДЭБ НОНИН, УШАРНУУД, ҮЗЭГДЭЛНҮҮД**

**ХҮНДЭТЭ АЙЛШАД**

Бурядай АССР-эй арадай артист Дандар Аюшеев, Бурядай АССР-эй искусствоны габьяата ажал аюулагша Федор Иванов гэгшэд Түхнээнэй аймагай хургуунуудаар мүнөө аймалжа ябаһана. Тэднэр хургуунуудай уран хайханай бүлгэмүүдэй хүдөлмэриэ найжаруула хэрэгтэ туһалхаа нийсэ ерөөһан байна. Дандар Аюшеевэй дунда хургуулда ошохо, уран хайханай бүлгэмүүдэй репетицэдэ хабаадлаа. Тус коллектив Аюшеевэй зохион «Мүнхэ Сарьгад» гэжэ дуге, мун Түхнээнэй өхөрнө бэлдэжэ байгаа юм.

Репетицин һүүлээр буряад хужмэй хүгжэлтэ тухай, творческэ хараа түсбэ тухайгаа Д. Аюшеев хөөржэе. Москвада буряад хужмэй үдэшэнүүдэй яжа үнэргэн тухай, артистнуудай амжалта туйлажа, үндэр сэгнэлтэ абаһан тухай хөөрхөдөөн, суллагаһаг тон анхаралтайгаар һонирхон шагнабад.

Хубуудэй хүндэтэ аймал мүнөө аймагай бусад хургуунуудтаар ажаба байһан.

**М. ОЛЗОНОВ.**

**МИНСК. Мартын 19. (ТАСС-ай тусхай корр. Б. Дутон, Ю. Хромов).**

Белоруссийн нислэжэ хотын дүрбэ мянган спортдо дуратайшуул энэ үдэшэ спортын орондоо эрһэнэе мартахагүй. Тэднэр спортын туйлаһан ехэ амжалтын гэршэнүүд болоо. Энэ үдэшэ тэднэй нюдэн дээрэ Шахта хотын 28 наһатай студент Василий Алексеев дэлхэйн шангистнуудай дундаһаа эгээл түрүүшээр, гурбан ондоо туршалгын дүнгүүдээр, 600 килограмм шагнүүртэй хүнээ шанг үгэе. Алексеев хоёрдохон хүнээ шэнгүүртэней дундаһаа хани барилсаанай кубегай мурсыондэ энэ рекорд тогтоожо, эрчимлээ. Хоёр һарын урда тээ Шахтын баатар дэлхэйн гурбан рекорд тогтообшые, нимэ ехые үрөгөөгүй һэн. Харин мүнөө, энэ һанагдаагүй рекорд юрэ

**ДЭЛХЭЙН ШАНГ РЕКОРД—600 КИЛОГРАМ**

бусын мурсыондэ туйлган бшуу. Василий Алексеев гурбан шалгаар хамта дээрэ 600 килограмм (213; 170; 217) үгөө юм. Дэлхэйн рекордсмен В. Алексеев ТАСС-ай корреспонденттэй мурсыонэй һүүлээр тундаа, нислэжэ хөөрбэ: — Би 610 килограмм туршагдай һам. Тэд энэ туршагдай булганһаа түрүүн 600 килограмм үгэрхэ хүсэлэнтэй байгаа. Энэ үдэшэ бэлүүлһэндэ бэлдэ Хоёр-гурбан жэлһээ дэлхэйн рекорд 620—630 килограмм дүрбэ байха гэжэ һанана.

**МУЛЬЭН ДОРО—БОРГООХОД**

Би агнууриһаа бусажа ябабад, Ундамин эхэл хүрээб. Арь-барья хабсагшай шулуун хүмэг дорхоо булаг бурьялжа байба. Жалай ямаршые салга хүрээдгүй хара мэтэ харьялан урдажа байдаг булаг һэн. Харин энэ үбэл хазаара зайрған хүрөөшөө. Гансал тэг дундураа зурын хүрөөгүй энэ булаг уураг баян манатана. Намартаа хэдэн хоногтоор хура борон ородо, булагшай унан үрлэнһэн байгаа. Мүнөөнэ мүнөө унан дээрүүр мүйлһэн хүндиржэ хүршэжэй. Унаһай өбөрхон хорхойнууд хүчинээ. Тэднине адалан хаража байтараа, мүйлһэн доогуур шагаалархыба. Ай, залуул!

Мүйлһэнэй доодо нуорууда үй түмэн боргоонд бүхал болотороо өбөрхонһон байба. Нэгэ боргоондо хургаагаа хүдэлжэ үзэбэ, арба-ганаа хидиб. Тиххэлээрнэ дүмүүхэ

нээр далиһанэ барнажа, мүйлһэн халгабаб. Боргоон арьмайхан хүндүүдэ хүдэлжэ, ханаһын һууриһаа ниялдан таныба. Ушэдалһэнэе түмэн дэ танилгэһөөр хажуу тэзэйлажа, мүйлһэндөө даһан хөөр ниялалдаша.

Мүйлһэндэ ниялданһан гооһондые харахадаа, хабаршай шулуун охи мэдэрһэнэе бэлдэ. Юундэшбэ бөөрнэй хуртэ салаал ахаладаг гээ. Юундэшбэ? Гайхашаа бармаар, зун гэсхэмнай хоорондоо ниялгаатэй гэжэ ааша даа. Энэ хай ханахада, нимэ жэтэй рал намайе ээзлэе болоо.

Үбэлэй янгинама хүйтэн дэ боргоондой мүйлһэн дундад байхынь харахадаа хэрэг бэш гэжэ ойлгоо.

**М. БАРАНОВ.**

**ХИЛБЭН СААНАГАА**

**УРДА ВЬЕТНАМДАХИ ДАЙН БАЙЛДАН**

ХАНОЙ. (ТАСС). Лонгчань провинцида ябуула хэдэг арадай сулөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй отрядуд мартын түрүүшн арбан үдэргэй турша соо дайсанай сэрэгэй лагернуудта 29 дахин довтолго хээ. Дайсанай 400 гаран солдат алуулаа гү, али шархатаа, тэднэй дунда Австралиин 282, американ 8 сэрэгэй алаба хэг-

**ДЕДИ. (ТАСС). Индияны правительствда**

«Экономическа ба политическэ баалада» хээ нэгдэлгэнүүдээ улаас-хоорондын нефтийн компанинуудтай бээ барихыне премьер-министр Индира Ганди урьдлаһан хангуула. Нефть хэрэгшэлгын талаар Инди өөрөө өрыгөө хангадаг болохо ёһотой гээд тэрэ онсолон тэмдэглэһэн байна. Энээн тухай ПТИ агентство мэдээлэһэнэ.

**АНГОЛА ТЭМСЭНЭЭР**

РИМ. (ТАСС). «Ороной газарай гурбанай нэгэ хубине биднэр хиналта дороо абанхайди. Хүн энэ эгзээн ололгой түбэй районуудта мүнөө сэрэгэй аюуланууд боложо байна» гээд Анголые сулөөлгын түлөө арадай хүдөлөөнэй Центральна Комитетэй гэгшүн Виколао Спенсер Италиин «Аванти» газетэдэ интервью үгээхэдэ мэлүүлээ.

Португалиин колонизаторнуудтаа сулөөлөгдөн газар нотагуудта МПА-гай нотагай комитетүүд эхэ ба шулаа хүдэлмэри аюулаа. Тэндэ засагай шэнэ органууд байгуулагдаад, аюула хээ, мэдпунктнууд, хургуунууд эхидхэгдэнэ. Энэ хургуунуудта үхмүүд Анголын арадай болото түхмэнь шудалдаг гээд Н. Спенсер саатан хэлээ.

**Конгодо (Браззавиль) урбалта хээ нэгдэлгэ гаргагдаба**

БРАЗЗАВИЛЬ. ТАСС-ай корр. В. Райкерус илгэжэ дамжуулаа: Конгын Арадай Республикын нислээ Браззавиль городой хүн зон сиренин абаһанһаа мартын 23-най үгөөгөөртэ өртэ һариба. Городой хэдэ хэдэн кварталнуудта бууадаһанай болонхон дуудлаа. «Мариан Игуаби» гэгшын правительствин унагаагдаһан тухай баталһан «Национална сулөөрэлгын сэрэгэй комитетэй» мэдүүлгые Браззавилин радио нотагай сагаар үгөөнэй зургаан часта дамжуулаа. Тингээд радио өөрнөөгөө дамжуулые гэгтэ таһалдуулархэ.

**Замбууланай дайдые «шөвжөлөө»**

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «НАТО-1» гэжэ хэмэл одые Кеннедин хушуунаа Флорида штат) США мартын 20-но дабыа. Энэ хэмэл одон Хойто Атлантическа бүлгэлэй гэгшүүн ороноудай хооронхой хэлхээ холбоо хангажа байна. Хэмэл одон «Дельта» гэжэ ракетээр замда гаргагдаа.

Информационно агентствонуудай мэдээсэлэнэй ёһоор, энэ хэмэл одоор дамжуулагдаһан, НАТО-гой штаб-квартирын ба дайшалкы частынуудай баруун ороноудай нислэлүүдэй хоорондоо холбоон бөөлүүлэгдэхэ юм.

**Перу: таргашадта газар хубаарилан үгтэнэ**

ГАВАНА. (ТАСС). Перугэй правительство хадаа аграрна шөнөдхэлгэ хээ хуулиин ёһоор Ламбаека провинцида «Тукунан» гэжэ аграрно-индустриальна комплексэе гүрэнэй мэдэлдэ абаа. Пренса Латина агентствын корреспондентын Тимфөөнэ мэдээсэлэнэй ёһоор, энэ комплекс 8,5 мянга гаран гектар газартай, хүдөө ажалын эдэб хэрэгшэлгэнүүд ба техниктэй юм. Гүрэнэй мэдэлдэ абаһан газар ойрын сар соо таргашадтай обшинуудта хубаарилан үгтэхэ гээд хүдөө ажалын министр Хорхе Барандиан мэдүүлээ.

**ДРВ-гэй МИД-эй МЭДҮҮЛГЭ**

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын правительствэ Ласот тухаша 1962 оной Женевскэ хэлсэндэ гар таһиһан талануудтай нэгэн байһан тулаада Ласоты патриотическа фронтын баримталдаг зүблүйтэй хараа бодолые хүсөөдөөр дамжана. Энэ хараа болон хадаа Ласоты дурдахан ба 5 пунктһаа бүрдэһэн программын үндэһөөр Ласоты асуудлые амгалан ёһоор гуримшуулаха зорилготой гээд Ласот американ баа-бааралсалгын үргэдхэгдэһентэй дашарамдуулан, ДРВ-гэй МИД-эй мартын 22-то хөһөн буруушаалгын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

**АРАДАЙ АША ТУҢАДА**

ДИМЭ. (ТАСС). Перугэй «Экспресс» ба «Экстра» гэжэ хоёр газетин хүдэлмэришэдэй кооператив мартын 20-д эхэ дэбжэлтын оршон байдалда эндэ тухайгаар байгуулагдаа. Кооперативий Устав баталан абаа, хүдэлмэришэд гуримын тодорхойлогдоо.

Этэ газетүүд Перугэй баян Мануэль Ульоа гэгшэдэ хамаатай байһан юм. Тэрэ хадаа Рокфеллерэй империализм бүлгэй аша тухые хамгаалан, орон дотор демократическа шэнэдхэлгэнүүдэ хээ байһан Перугэй правительствые хардаһан гүрэндэн, тэрэндэ хадлан ороһон кампанияе газетинүүдэй хууданууд дээрэ эхидхэгдэн байгаа.

Тимфөөнэ Перугэй засагаархид этэ газетинүүдэе хайхан эзэйнэй гарнаа абажа, журналистнуудай, полиграфистнуудай, хэблэлэй компаниин бусад хүдэлмэришэдэй мэдэлдэ үгөө. «Экспресс» ба «Экстра» газетинүүд хаһа сар соогоо гарахадаа, арадай аша тухые мүнөө үедэ хамгаалдаг болоо.